

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РОЗСІКАЮЧОГО ОСТЕОХОНДРАЛЬНОГО НЕКРОЗУ ГОЛОВКИ ПЛЕЧЕВОЇ КІСТКИ У СОБАК – ВЛАСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Кубяк-Новак Д.¹, Келбовіч З.¹, Кубяк К.¹, Баровський В.¹, Скорупська М.¹, Пжонтка Р.¹, Янковський М.¹, Спужсак Й.¹, Глінська-Сухоцька К.¹, Сокальський Р.¹, Максимович І.²

¹Природничий університет, Вроцлав, Польща

²Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Львів, Україна

Розсікаючий остеохондральний некроз (Osteochondrosis dissecans – OCD; остеохондральний асептичний некроз) – це патологія, при якій відбувається порушення внутрішньохрящової осифікації за швидкого росту суглобового хряща. На початковій стадії захворювання процес окостеніння хряща порушується, що в свою чергу порушує його васкуляризацію. Це призводить до появи тріщин, які охоплюють як поверхню хряща, так і субхондральну кістку. Термін «Розсікаючий остеохондральний некроз» використовується лише тоді, коли доходить до відокремлення фрагменту хряща від прилеглої субхондральної кістки.

Розсікаючий остеохондральний некроз є одним з ортопедичних розладів у собак молодого віку. Етіологія OCD не вивчена, і припускають його багатофакторний характер. До факторів, що сприяють виникненню захворювання, належать: травма, дієта, швидкий ріст та збільшення маси тіла, ішемія та спадкові аномалії окостеніння. OCD може виникати однобічно або двосторонньо і найчастіше уражає собак молодого віку, середніх і великих порід.

Найчастіше зміни реєструються в плечовій кістці (каудальний край головки плечової кістки), рідше в ліктьовому (суглобова поверхня медіального надвиростка ліктьової кістки) і колінному суглобі (латеральний і медіальний виросток стегнової кістки), скаковому суглобі (медіальний і латеральний відділи блоку пlesнової кістки).

Захворювання може перебігати безсимптомно або проявлятися клінічно. Перші клінічні ознаки у собак реєструються у віці 5–9 місяців і включають: одно- або двосторонню кульгавість, болючість у

плечовому суглобі при пальпації, а також труднощі при вставанні. До рентгенологічних змін належать: 1) локалізований дефект субхондральної кістки зі склеротичними змінами на її краях; 2) сплющення краю субхондральної кістки; 3) наявність фрагменту вторинного кальцифікованого хряща; 4) розширення суглобової щілини; 5) ознаки вторинного артрозу.

Мета роботи – інформативність комп’ютерної томографії для діагностики розсікаючого остеохондрального некрозу головки плечової кістки у собак.

Комп’ютерну томографію виконано на 30 собаках з кульгавістю та болем при пальпації грудної кінцівки – пацієнтам лабораторії візуальної діагностики кафедри і клініки хірургії факультету ветеринарної медицини, різних порід, статі, віком від 4 до 20 місяців, масою 15–35 кг.

Дослідження проводили за допомогою комп’ютерного томографа Siemens Somatom Emotion 16. Діагноз варифікували за результатами комп’ютерної томографії (КТ), анамнезу, загального клінічного та лабораторних досліджень крові.

Підготовка тварин: 12 год голодна дієта, а за 6 год перед дослідженням припиняли напувати. Рентгенологічне дослідження проводили під седацією із застосуванням: медетомідину (преп. Seretor, 1мг/мл, ScanVet Poland) у дозі 10–20 мкг/кг маси тіла (м.т.) і буторфанол (преп. Бутомідор, 10 мг/мл, ORION PHARMA) у дозі 0,1 мг/кг м.т. внутрішньом’язово в одній ін’екції.

Дослідження тварин проводили в дорзо-центральній проекції, на одній лінії з довгою віссю столу комп’ютерного томографа. Параметри експозиції становили 130 кВ 190 mAs. Коефіцієнт зміщення становив 1,0. Зображення поперечного зrzу були отримані за допомогою фільтра м’яких тканин (WW 350 WL 40) і кісткового фільтра (WW 1500 WL 450).

Результати та їх обговорення. З 30 досліджених тварин OCD плечового суглоба діагностували у 8 собак, у тому числі: двостороннє у 2 випадках та одностороннє у 6 випадках.

Встановлено, що розсікаючий остеохондральний некроз плечового суглоба є частиною причиною кульгавості у собак молодого віку, а КІ дозволяє підтвердити діагноз. У досліджених собак частіше реєструвався OCD плечового суглоба.